

1937-ben templom és rendház céljára telkeket ajándékozott a Ferences Rendtartomány részére. 1941-ben kezdődtek a nagyszabásúnak ígérkező építkezések.

1956 januárjában államosították a káptalanfüredi ferences ingatlanokat, így a hívek elsősorban Balatonalmádbi jártak szentmisére. 1956 őszén sikerült visszakapni az Iskola utca 22. számú (felső) ingatlant, amelyen korábban elkezdődött a templom építés, ám miután 1944-ben a kripta épület és ravatalozó tető alá került a templom építés tovább nem folytatódott.

1956-ban a ravatalozó helyiségben rendezték be végül is azt a kápolnát, amely egészen a 2000. évig, a mai formájában történt átépítésig, mint misézőhely funkcionált. Az átépítéssel nemcsak a kápolna befogadó képessége nőtt meg, hanem külső és belső mivoltában is igazi „templom formát” öltött: kis torony ékesíti, valamint szentély, sekrestye és kórus épült hozzá. A kápolna a Boldogságos Szűz Máriának, mint Angyalos Boldogasszonynak pártfogása alatt áll.

Római Katolikus Plébánia, Szentmise: vasárnap 8:00

Evangélikus templom ⑧

A Balatonalmádi Evangélikus Leánygyülekezet templomépületének területét egyik balatonalmádi hívünk ajándékozta a gyülekezetnek, erre épült fel a ma is használatos templom 1943-ban. Felszentelése 1944 májusában történt Kapi Béla püspök szolgálatával. A templom, torony nélkül épült, eredeti elképzelés szerint ideiglenes használatra úgy, hogy az bármikor átalakítható legyen kétszobás lelkészlakásnak, ha a Széchenyi sétányon levő telekre majd egy nagy templomot lehet építeni. A háború, és az azt követő időszak azonban ezt lehetetlenné tette.

A templom berendezése igényesen készült el, a szépen faragott oltáron kívül, melyet ősi keresztény szimbólumok díszítenek, keresztelő medence, papi pad, és a gyülekezet részére padosorok kaptak helyet. Az oltárkép, mely Krisztus golgotai keresztjét ábrázolja, Basilides Sándor festőművész munkája.

A templom homlokzatát az evangélikus szimbólum, a Luther-rózsza díszíti, az Erős vár a mi Istenünk köszöntésével, az oromzaton kereszt van.

Evangélikus Lelkesi Hivatal: 88/421-618, Istentisztelet: vasárnap 16:00

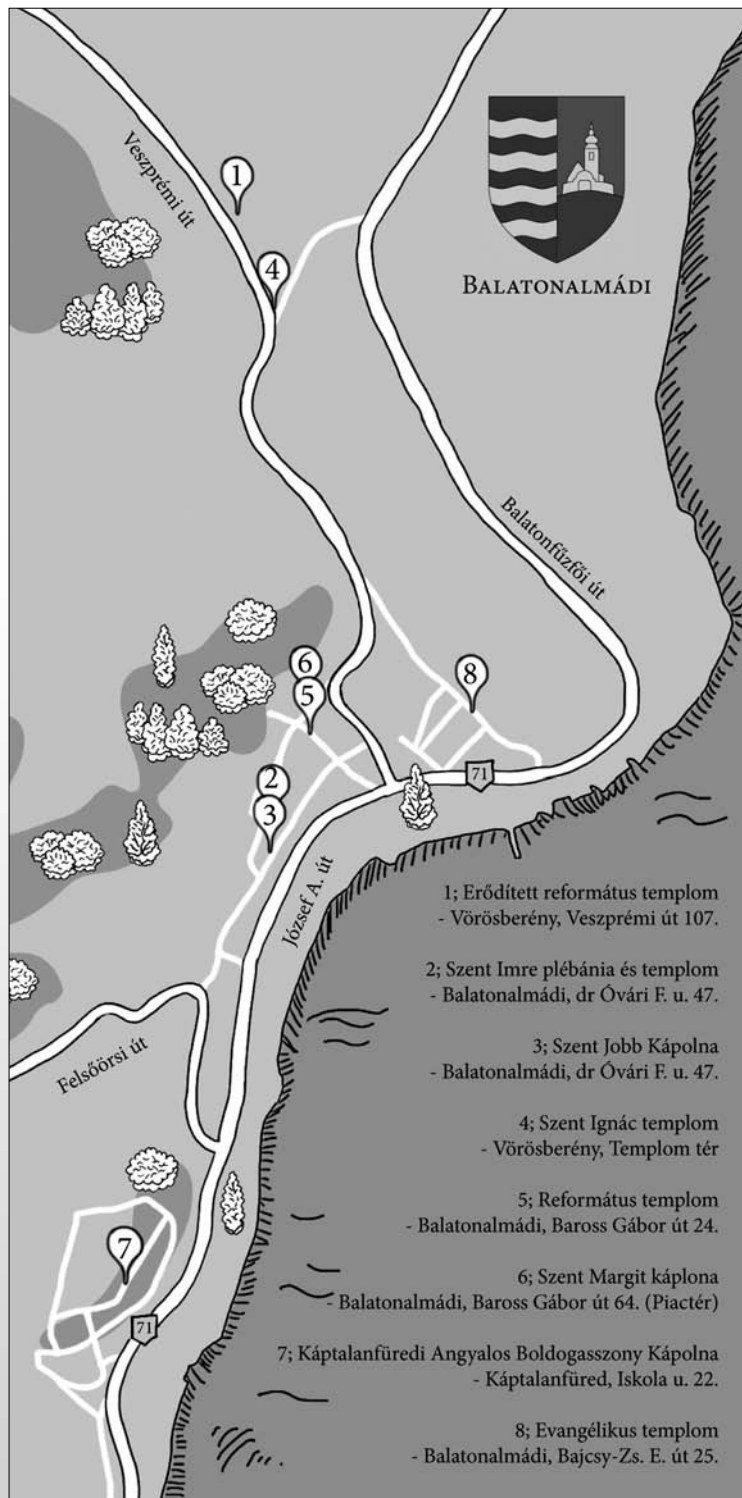

Balatonalmádi Turisztikai Egyesület

8220 Balatonalmádi, Városház tér 4.

Tel.: +3688/594-081, +3620/591-05-01 • Fax: +3688/594-080

www.balaton-almadi.hu

- 1; Erődített református templom - Vörösberény, Veszprémi út 107.
- 2; Szent Imre plébánia és templom - Balatonalmádi, dr Óvári F. u. 47.
- 3; Szent Jobb Kápolna - Balatonalmádi, dr Óvári F. u. 47.
- 4; Szent Ignác templom - Vörösberény, Templom tér
- 5; Református templom - Balatonalmádi, Baross Gábor út 24.
- 6; Szent Margit káplona - Balatonalmádi, Baross Gábor út 64. (Piac tér)
- 7; Káptalanfüredi Angyalos Boldogasszony Kápolna - Káptalanfüred, Iskola u. 22.
- 8; Evangélikus templom - Balatonalmádi, Bajcsy-Zs. E. út 25.

Erődített Református templom ①

A mai Vörösberényt, középkori nevén Szárberényt Géza fejedelem 990 körül a veszprémvölgyi apácáknak ajándékozta. Egyháza említésével 1290-ben találkoztunk először. Szent Márton tiszteletére épült, s anyae gyháza volt Kenese, Máma (a mai Balatonfüzfő), Sándor, Csittény és Padrag leányegyházaknak.

Római és Árpád-kori alapokra épült templom. Az ásatási eredmények szerint a XI–XII. században már állnia kellett, valaha ugyanis temető vette körül, amelyet később megszüntettek. Maga a templom titulusa – Szent Márton – is XI–XII. századi eredetre utal. S ha ehhez még hozzávetjük, hogy egyik legkorábbi oklevelünkben, a veszprémvölgyi apácák Szt. István donációs levelének Kálmán király által kiadott megújításában Szárberényt 1109-ben már mint 54 házzal rendelkező falut említik, a korai egyház léte mindenképpen indokolt.

A román templom gótikus átépítésére nincsen adatunk, de feltehetően a XIV–XV. században került erre sor.

1567-ben Vörösberény is török kézre kerül, s a falu népessége ettől kezdve hol mint alávetett, hol mint hódolt, két úrnak, a töröknek és a magyarnak adózik. 1641-ben a nép nem bírja a nagy adókat, pusztán hagyja faluját. Lakóinak egy része még 1669-ben sem épít házat, hanem a „föld alatt” lakik. A középkori Magyarországot a törökkel majdnem egy időben érték a reformáció és ellenreformáció hullámai. A XVII. és a XVIII. század viszont már nálunk is a vallási harcok kora. Thury Etele szerint 1618-ban, Vörösberényben már van református lelkész, s így nyilván a templom is a reformátusok birtokában van. A templom további sorsát az határozza meg, hogy melyik felekezet kezén volt. Abból, hogy a reformátusok elfoglalták és használták, arra következtethetünk, hogy nem volt teljesen

romos. 1739-ben kőfállal veszik körül a templomot a reformátusok védelmi célból, tehát nem Árpád-kori erődtemplom, mint ahogy ez a köztudatban él. Ezután vált erődített templommá és végleg a reformátusoké lett.

Műemléki helyreállításra 1967-ben, renoválásra 2013-ban került sor.

Református Lelkészi hivatal: 88/ 430-433, Istentisztelet: vasárnap 10:30

A balatonalmádi Szent Imre plébánia és templom rövid története ②

A balatonalmádi Szent Imre plébániát 1934. november 1-i határozatával alapította Dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspök. Korábban Almádi az ősi Vörösberényi Plébániához tartozott. Egyre többen telepedtek le itt véglegesen és hívó életük gyakorlására kicsinek bizonyult a Szent Margit kápolna. A húszas évek végére érett meg a helyzet arra, hogy az egyházközség saját templom építésébe fogjon. Az építkezés előkészítésében, lebonyolításában nagy érdemeket szerzett Dr. Óvári Ferenc országgyűlési képviselő, felsőházi tag, az örökösöktől jelképes összegért megvásárolt építési telket adományozta az egyházközségnek és jelentős pénzbeli adományaival is folyamatosan segítette a templomépítést. 1939-ben tőle vásárolta meg az egyházközség plébániaépületnek az ún. Tulipán nyaralót is. Az egyház részéről az akkori vörösberényi plébános Gyöngyössi Imre felügyelte és segítette a munkálatokat. A templom alapkövét a trianoni tragédia 10. évfordulóján rakták le 1930. június 4-én és mindössze öt hónappal később, november 5-én,

Szent Imre herceg ünnepén az ünnepelt szent tiszteletére már meg is történt a felszentelés. A templom Medgyasszay István tervei alapján erdélyi magyaros stílusban épült „néma imádságként” az ég felé mutatva a nagy magyar hazáért, nemzetünk megmaradásáért. A templom belsőépítészeti terveit 1955-ben Veszelé Géza építésmérnök készítette. Falképeit Bicskei Karle János festette 1955-ben. A főoltár jobb oldalán található Szent Gellért püspök csont ereklyéje.

Római Katolikus Plébánia: 88/438-435, Szentmise: vasárnap 9:00 és 19:00, kedd, csütörtök, péntek 19:00

A Szent Jobb Kápolna eredete és Balatonalmádiba kerülése ③

A budai királyi vár Zsigmond kápolnájából nyílt az a kápolna-fülke, amelyben 1901 és 1944 között Szent István Jobbját őrizték. Tizenkét esztendeig roskadozott terhével a romok alatt, míg az „utolsó órában” sikerült megmenteni a végső pusztulástól. Az ötvenes évek közepén az akkori plébános, Dr. Pintér Sándor, Bicskei Karle János festőművésztől (aki akkor dolgozott a templom falképein) értesült a budai vár romjai között rejlő, pusztulásra ítélt értékről. Az ő kezdeményezésére és szervező munkája eredményeként épült fel a Szent Jobb kápolna pontos mása a Szent

Imre plébánia templom mellett. A boltozat mozaikját Róth Miksa műhelyében készített és a kápolna belső terének több részletét (az oltárt a tabernákulummal, a gyertyatartókat, a kovácsoltvas kaput és márvány keretét) hozzáértő kezek gondos munkával rekonstruálták a teherautókon ideszállított töredékekből. A kápolna belső festését Kovács István festőmester végezte. A plébánia és a kápolna történetének egyedülálló szépségű napja volt 2000. május 13, amikor a Szent Jobb ereklye egy napra visszatért eredeti őrzési helyére. A millenniumot záró ünnepségek részeként, 2001. augusztus 19-én a Szent Jobból származó ereklyét adományozott a kápolnának Szabó Géza, a Szent István Bazilika plébánosa, a Szent Jobb őre. 2005-ben Szent Imre herceg, 2007-ben Boldog Gizella királyné csont ereklyéjét helyezték el a kápolnában. Ezek után Magyarországon Balatonalmádi az első Szent Magyar Királyi Család zarándokhelyévé vált.

Vörösberény és a Szent Ignác templom rövid története ④

Vörösberény Magyarország legősbibb települései közé tartozik. Amikor Géza fejedelem 990 körül megalapítja a veszprémvölgyi apáca kolostort, fenntartása adományozza községünket is (Villa Zaarberény = Szárberény = Vörösberény néven) 48 tűzhellyel (családdal) és 6 halással. Az oklevelek 1290-ben említik először a falu Szent Márton egyházát, a mai református templomot. A török idők alatt a veszprémvölgyi apácák elmenekültek, majd kihaltak. Birtokaikat, így Vörösberényt is a jezsuiták győri kollégiuma kapta meg 1626-ban. Ők építették fel 1750 körül a templom mellett álló egykori kolostort és a sekrestyéből álló Szent Sír kápolnát. A jezsuita rend 1773-ban történt eltörlése után a birtokot a királyi kamará vette kezelésbe, de megtartotta jószágkormányzóinak a jezsuita Buffler Gáspárt.

Az ő irányításával épült föl a templom a jezsuita rend alapítójának Loyolai Szent Ignácnak tiszteletére. 1779-ben szentelték fel. A templom legnagyobb értéke a barokk freskósorozat, amelyet sokáig Dorfmeister István művének tartottak, ám a kutatások kiderítették, hogy 1799-ben itt járt Kitaibel Pál a neves természettudós, aki naplójában feljegyezte, hogy a templom freskóit a svájci származású veszprémi festő Bucher (Pucher) Xavér Ferenc alkotta. A templom mennyezetképei Loyolai Szent Ignác életének, tevékenységének legfőbb mozzanatait ábrázolják. Értékes még a sekrestye „Mózes” freskója, valamint a Szent Sír kápolna „Sírát asszonyok” című képe. Az idők során megrongálódott freskók, berendezési tárgyak és a templomkülső 1966 és 1976 között lett restaurálva az Országos Műemlékvédelmi Hivatal irányításával. A templom orgonája Szigeti Kilián tervei szerint készült 1974-ben.

Római Katolikus Plébánia 88/438-435, Szentmise: vasárnap 10:30, kedd, péntek 8:00

Református templom ⑤

A balatonalmádi református gyülekezet 1925-től tartja nyilván az itt élő reformátusokat, a gyülekezet 1942-ben jött létre. Azóta a balatonfűzfői református gyülekezettel együtt tartanak el egy lelkesi állást. A gyülekezet temploma

1956-ban épült, Bolla Ferenc lelképásztor szolgálatának idején. A gyülekezet 1954-ben, Manglitz Gyula és neje adományaként kapott egy villaépületet, lelkészlakás céljára. Ennek értékesítéséből épült 1991-ben a templom melletti parókia. A templom teljes felújítására 2001-ben került sor. Ennek tetőterében a gyülekezet 2001 óta üzemeltet egy keresztyén konferenciaközpontot, ahová az ország és a Kárpát-medence minden tájáról érkeznek a lelki felüdülésre vágyók. A gyülekezet programjai között, a hagyományos egyházi alkalmak mellett szerepelnek: filmklubok, baba-mama kör, olvasókör, kirándulások, szeretetvendégségek, találkozók, koncertek, előadások, gyülekezeti ebédek, számos közösségépítő program. A gyülekezet 2005 óta, kétévente megrendezi a balatonalmádi református nyaralók találkozóját.

Református Lelkészi hivatal: 88/584-290, Istentisztelet: vasárnap 10:30

Balatonalmádi Szent Margit kápolna ⑥

Almádi telektulajdonosai a régi időkben a veszprémi székeskáptalanon kívül (székeskáptalan = a püspököt körülvevő kanonoki testület) legnagyobb részt mesteremberek voltak. Ők a XIX. század második felére oly szép számmal lakták már Almádit, hogy 1885-től lelki szükségét érezték katolikus istentiszteleti hely (kápolna) építésének.

A mai Szent Margit kápolna – Almádi első „temploma” – közadakozásból épült a Remete-patak bal partján, a már 1879-ben odahelyezett kőkereszt mögött, két út találkozásánál az „Apostolok küldetése” tiszteletére. Az eseményt ábrázoló oltárképet Blázy Imre, a veszprémi állami polgári iskola rajztanára festette (1890).

Telkét Kurcz Rudolf és neje ajánlkozta. Brenner Lőrinc és Krisztián József építették. Később történt, hogy Árpád-házi Szent Margit tiszteletére ajánlották föl a kápolnát. Az Őt ábrázoló oltárképet 1960-ban festette Feszty Masa. A kápolna búcsúját nagyon sokáig nyáron tartották, július 13-án, Antiochiai Szent Margit ünnepén. Nyilván a kedvező időjárás miatt, hiszen a névadó Szent ünnepe télen, január 19-én van. A kis kápolna eredeti állapotát 2006-ban nyerte vissza.

Római Katolikus Plébánia, Szentmise: szerda 15:00

Káptalanfüredi Angyalos Boldogasszony kápolna ⑦

Káptalanfüred, mint Lelkészség létrehozói a Ferences Rend veszprémi rendtársai és a település ingatlan tulajdonosai voltak. Szentmisét a '30-as évek végétől nyári időszakban egy magánháznál tartották. A Veszprémi Székeskáptalan